

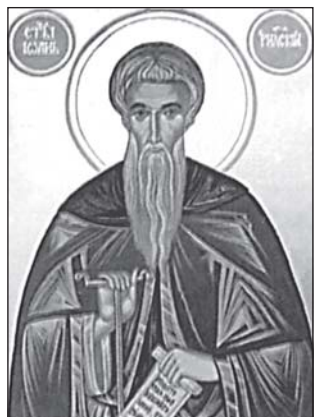
Софийска духовна семинария
„Св. Йоан Рилски“

СЕМНАРИСТ

Периодично издание на Софийската духовна семинария „Св. Йоан Рилски“

Год. VI, бр. 6 / декември 2005 г.

София 1164, п.л. „Велчова завера“ № 2, тел./факс: 868 01 44, тел.: 868 00 70, 868 94 44, 862 28 01, e-mail: seminaria@aster.net

**СВЕТИ
ЙОАН РИЛСКИ
ЧУДОТВОРЕЦ**

**Темите
в броя:**

**Семинарска
хроника**

Стр. 2

За

Богооткровението

*Духовна беседа
на Захумско-
Херцеговински и
Приморски епископ
Атанасий (Йевтич)
пред възпитаниците
на Софийската
духовна семинария*

Стр. 3

**Нови книги в
семинарската
библиотека**

*Книгата
„Молитвата и
животът“ от
митрополит
Антоний (Сурожки)*

**Благотворителна
и социална дейност
на Софийската
духовна семинария**

*подпомагане
на домове за
отглеждане и
възпитание на деца,
лишени от
родителски грижи*

Стр. 4

ЧЕСТИТО РОЖДЕСТВО ХРИСТОВО И НОВАТА 2006 ГОДИНА

На земята мир, между човеците благоволение!

Небесният благовестител посочва на витлеемските пастири следния белег за идването на Спасителя в света: Младенец, повит с пелени и положен в ясли. Защото той им казва така: „Ще намерите Младенец повит, лежащ в ясли“ (Лук. 2:11,12) Може би някой ще помисли, че не е голямо това знамение – да се види повит младенец, понеже за всяко новородено е обичайно да бъде повито. Би било велико знамение, ако ангелът, в свидетелството и за ясно потвърждаване на истинността на Христовото Рождество, би показал нещо необичайно, както например на влъхвите – звездата на изток или както сибилата показала на Август девица в слънцето, носеща на ръцете си младенец. Но ако някой поиска да се взгледа с духовното си око в тайнствата, извършващи се в този повит Младенец, той ще види и ще познае, че белегът, посочен от ангела на пастирите: Младенец повит, лежащ в ясли, е велико знамение. Защото този Младенец е Този, Рождеството на Когото откри за света светлината на богопознанието, по ясно от звездите и от слънцето, и пелените Му са по-широки от облаците, яслите Му са по – обширни от небесата, защото в тях лежал невместимият Христос Бог. И така, да обърнем мисления си взор към младенческия вид на Христа. За-

Икона „Рождество Христово“, средата на XIX в., собственост на музея на Тревненската икона, гр. Трявна

щото Този, Който е сътворил времената и от вечност ни е приготовил спасение, се явил на земята като младенец, за да обнови ветхостта на нашата природа: „ще намерите (казал ангелът) Младенец.“ [...]

Един от най-изкусните лекари предава, че за тези, на които им предстои да станат велики, именити и славни в света, или пък царе и храбри войни – за тях, според думите му, е характерно „от младите си нокти“ (тоест от младенческото си, от бебешката си възраст) да посочват предварително бъдещото си могъщество и бъдещите си деяния. [...] Така и нашият Цар и Владика, новороденият днес Младенец, още в детството Си явява явни указания за бъдещите Си сили и действия. Бъдещите богатства, които са приготвени за обичащите Го, са посочени от знаменieto, при което, по Негов промисъл, от най-далечни страни Му донасят злато, ливан и смирна. Бъдещата Му победа над смъртта и над дявола и тържеството Му над целия аг се предизобразява с това, че Той разтърсва и смущава Ирод и цял Йерусалим. Властта Му над видимия и невидимия свят, която щяла да бъде дарувана на човешкото Му естество, и за която Той, като му дойде времето, ще каже: „даде Ми се всяка власт на небето и на земята“ (Мат. 28:18), се предизобразява с това, че, по волята Му, на Неговото Рождество служат ангели и пастири, а източните царе се покланят, според пророчеството на Давид: „и ще (Му) се поклонят всички царе (земни)“ (Пс. 71:11). Защото это, вече се изпълнило това пророчество, когато Той, като Цар на царете, бил почитен от страна на трима земни царе с поклонение и дарове. [...]

А Той се ражда и с разум, защото Този, Който има в младенческото Си крепост и сила, Той заедно с това има и разум. „Велик е Господ наш, и велика е силата Му, и разумът Му – неизмерим“ (Пс. 146:5) Има ли такъв младенец, на когото биха подхождали следните думи: „Аз съм по-вещ от старците“ (Пс. 118:100)? Тези думи са приложими само за Божествения Младенец. Обикновените младенци след раждането си не разбират нищо до времето, когато поотраснат, но и при отрастването им е нужно обучение, за да се научат да разбират. А Този Божествен Младенец, както преди Рождеството Си бил самата Премъдрост, така и в Рождеството Си е „бездна... премъдрост и знание у Бога“ (Рим. 11:33).

АРХИЕРЕЙСКО БОГОСЛУЖЕНИЕ В СЕМИНАРСКИЯ ХРАМ В ДЕНЯ НА СВ. НИКОЛАЙ МИРЛИКИЙСКИ ЧУДОТВОРЕЦ

На 6 декември, Никулден, в семинарския храм „Св. Йоан Рилски“, с благословението на Негово Светейшество Българския патриарх и Софийски митрополит Максим, празнична св. Божествена литургия отслужи Негово Високопреосвещенство Русенският митрополит Неофит в съслужение с Негово Високопреподобие архимандрит Сионий, ректор на Софийската духовна семинария и свещеник Симеон Иванов, ефимерий при Семинарията. Молитвено участие в богослужението взе Негово Всепреподобие йеросхимонах Горазд, брат на Клисурската света обител „Св. св. Кирил и Методий“. Тържествено украсеният храм, огласян от източно-църковните песнопения на семинаристите, беше презпълнен от възпитаниците и преподавателите на Семинарията, както и от многоброен богомолен народ. Преди началото на св. Литургия, митрополит Неофит пострига семинаристите от Ia и Ib редовен курс, а също и няколко ученика от по-горните курсове за чет-

Момент от Божествена св. Литургия в храма на Софийската духовна семинария, 6 декември 2005 г.

ци, певци и свещеносци, с което бе възстановена дългогодишната традиция такова пострижение на семинаристи да се извършва още по време на първата година от обучението им в Духовната Алма матер. Една част от постриганиците ученици приеха и свето причастие. В края на празничното богослужение Негово Високопреосвещенство Русенският митрополит Неофит поздрави от името на Негово Светейшество Българския

патриарх Максим семинарското духовенство, преподавателите и възпитаниците на Семинарията, както и всички присъстващи с думите:

Ваше Високопреподобие, уважаеми преподаватели, драги ученици, братя и сестри!

Духовно съм възраждан, че днес сме заедно в този свещен храм на богословското знание и подготовка за пастирска дейност в чест

На стр. 2

На стр. 3

Хроника

На 19 октомври, денят на преподобни Йоан Рилски чудотворец, тържествено бе честван патронният празник на Софийската духовна семинария. С благословението на Българския патриарх и Софийски митрополит Максим, в семинарския храм, Божествена св. Литургия отслужи Негово Високопреподобие архимандрит Наум, главен секретар на

19 октомври 2005 г. Божествена св. Литургия в семинарския храм „Св. Йоан Рилски“

Светия Синод на Българската православна църква в съслужение с Негово Високопреподобие архимандрит Сионий, ректор на Семинарията, Негово Всепреподобие йеромонах Антим, игумен на Клисурската св. обител „Св. св. Кирил и Методий“, свещениците Симеон Иванов, ефимерий при Семинарията, Николай Георгиев, председател на столичния храм „Св. мцца Параскева“, Райко Василев, председател на храм „Св. Марина“ в гр. Велико Търново и други духовници. На богослужението присъстваха директорът на Дирекцията „Вероизповедания“ към МС проф. д-р Иван Ж. Димитров, доц. д-р Емил Трайчев, декан на Богословския факултет при СУ „Св. Климент Охридски“ и други официални лица. В края на празничната св. Литургия, архимандрит Наум, от името на Негово Светейшество патриарх Максим и на св. Синод на БПЦ, преподаде отеческото им благословение и техните молитви, отправени към Бога, за здраве и духовни сили на Ректора, преподавателите, служителите и семинаристите, и пожела на възпитаниците на Софийската духовна семинария да усвояват преподаваното им учение, да го разбират и по този начин да дадат, както е казано в евангелската притча плод стократен. От свое име, от името на учителската колегия и на семинаристите, като благодари за поздравленията и за отслужването на празничната св. Литургия, архимандрит Сионий поздрави присъстващите и пожела на всички, почитащи паметта на богоносния наш отец свети Йоан Рилски чудотворец, великия застъпник на българския народ пред прес-

19 октомври 2005 г. Момент от празничния концерт, посветен на патронния празник на Семинарията

тола на Всеподателя, много духовни радости, здраве и успехи.

След богослужението, празникът продължи в концертната зала на Семинарията с художествено-музикална програма, в началото на която доклад изнесе възпитателят г-н Цветан Чиков. По време на програмата бяха прочетени пристигналите поздравителни адреси, а мнозина от присъстващите официални лица и гости поздравиха архимандрит Сионий и изказаха благопожелания по повод патронния празник на Софийската духовна школа.

На 27 октомври, по повод Деня на бесарабските българи – 29 октомври и 167 години от осветяването на българския катедрален храм-паметник „Св. Преображение Господне“ в гр. Болград, Украйна, възпитаниците на Софийската духовна семинария, водени от Ректора архимандрит Сионий, взеха участие в откриването на Втория събор на българската книга, на който бяха представени и издания на Научното дружество на българистите от Република Молдова. Негово Високопреподобие архимандрит Сионий отслужи водосвет, а певческата група, включваща и семинаристи – бесарабски българи, изпълни избрани църковни песнопения. Софийската духовна семинария, по традиция, всяка година взема участие в проявите, включени в Седмичната на културата на бесарабските българи.

От 5 до 12 ноември, група семинаристи от различни курсове прекараха Архангеловската ваканция на Клисурския манастир „Св. св. Кирил и Методий“. Потопени в духовния живот на светлата обител, под ръководство на нейния игумен йеромонах Антим, момчетата изпълниха различни послушания, включвайки се в богослуженията и в ежедневните манастирски дела, придобивайки по този начин нови знания и умения. По същото време, на поклонение в манастира пристигна група миряни, членове на енорийското братство към семинарския храм, на които отец Антим оказа особено топло гостоприемство, а семинаристите ги запознаха с найярките моменти от многовековната историята на ма-

Йеромонах Антим с ученици от Софийската духовна семинария

настира, известен като огнище на българщината и средище на богата просветна и книжовна дейност.

На 21 ноември, Въведение Богородично, Божествена св. Литургия в семинарския храм „Св. Йоан Рилски“ отслужи Негово Високопреподобие архимандрит Сионий в съслужение с ефимерия на Семинарията свещеник Симеон Иванов и енорийския свещеник Атанас от храм „Св. св. Кирил и Методий“ в с. Устина, гр. Перущица, Пловдивска епархия. Молитвено участие в богослужението взе гостът от Босна и Херцеговина Захумско-Херцеговинският и Приморски епископ Атанасий (Йервич). На следващия ден, 22 ноември, в конференционната зала на Семинарията, епископ Атанасий изнесе беседа пред семинаристите, част от която поместваме на трета страница.

На 11 декември, 11 Неделя след Неделя подир Въздвижение – на св. Праотци, в семинарския храм, Божествена Литургия на св. апостол Иаков, брат Господен отслужи Негово Високопреподобие архимандрит Сионий в съслужение с храмовото духовенство. Църковните песнопения изпълни семинарският хор под диригентството на преподавателите г-н Л.Игнатов и г-н Т.Николов. Литургичният текст, известен днес като Иаковова литургия, по думите на Левкийски епископ Партевий, на когото дължим последния й превод от оригинала, „се счита, от добрите познавачи за местна, самостоятелно развила се литургия на Йерусалимската църква.“ Божествената литургия, съставена от св. ап. Иаков и досега се служи в Йерусалим, в деня на паметта на апостола. По традиция, в Софийската духовна семинария, древната Иаковова литургия се отслужва на определен ден всяка година.

Достойна постъпка на наши възпитаници

На 1 ноември т.г., семинаристите Марио Славчев Митрев и Ангел Василев Воденичаров от III а курс, при излизането си извън Семинарията в часовете, определени за свободно време, са намерили на улицата портмоне с немалка сума пари. Без да се двумят нашите възпитаници веднага са се отправили към най-близкото районно управление на Полицията за да предадат намерената вещ. Тяхната постъпка получи високата оценка на служителите на IV-то районно управление на МВР с началник подполковник П. Чакъров. Ето какво сподели за случилото се инспекторът от Детската педагогическа стая към управлението г-жа Дукова:

„На входната врата на моя кабинет дойде униформен полицай, който ми съобщи, че са дошли две момчета, които носят изгубено портмоне с лична карта и голяма сума пари. Отначало не повярвахме, но като направихме издирване се установи, че наистина парите са изгубени, а не откраднати. Притежателката на портмонето веднага дойде, беше много притеснена и развълнувана. Учениците бяха вече написали подробно, къде са намерили парите. Те бяха много притеснени – се едно държаха огън. Било ги е страх да влязат, за да не би да кажем, че са ги откраднали.“

Всички колеги, които бяха на работа вечерта, бяха силно изненадани, защото това се случва много рядко. Аз нямам в практиката си такъв случай. Много малко са случаите, в които деца ще върнат пари и то намерени. Не можете да си представите какъв стимул ни дадоха двете момчета най-вече за нашата работа. Вашите възпитаници трябва да бъдат поощрени и похвалени за тяхната високо морална постъпка.“

АРХИЕРЕЙСКО БОГОСЛУЖЕНИЕ В СЕМИНАРСКИЯ ХРАМ...

От стр. 1

на великия пастир на Христовата църква, светителя Николая чудотворца, заслужил всерхристиянската почит на цялата Христова цър-

ква заради силната си вяра, заради високото си благочестие, заради защитата на светото Православие и преданото си служение на своето паство. Приятно ми е, от името на Негово Светейшество Българския патриарх и Софийски митрополит Максим, който благослови днешното наше служение тук, в Софийската духовна семинария, да ви поздравя с днешния празник, както и тези, които носят името на св. Николай и днес са радостни да празнуват именния си ден, а и всички, които взехте участие в нашата духовна радост. Също така и тези, които постригахме за четци, певци и свещеносци, преди началото на св. Литургия, с пожелание да бъдат усърдни в по-свещението на Божия дом и на св. Олтар, да четат Словото Божие и да се утвърждават в него и да свидетелстват пред другите, които искат да видят от тях пример на истинско духовно християнско поведение в живота. Всичко, което правим в храма и в име Христово, трябва да има смисъл в нашия живот. Не трябва да бъде просто заради изпълнението на дълг или обещание, а трябва със сърце да служим Богу, тъй както св. Николай Му послужи достойно и заслужи честта на светата ни Църква. Той нямал образование, но имал крепката вяра и любов към Бога и светата Му Църква, към истината и правдата, които той защитавал. Затова, прекланяйки се пред неговата светла памет, ние се учим на пастирско служение от велики архипастири като св. Николая които са примери за нашата Христова църква.

Той е съименник на победата, защото Николай, както знаем, означава победител на народите. И ние се готвим и служим Богу с тази благородна цел да побеждаваме в името Христово, всички народи, както ни е казал сам Господ Исус Христос: „...Идете, научете всички народи, като ги кръщавате в името на Отца и Сина и Светаго Духа.“ (Мат. 28:19) И тъй, в име Христово, да послужим и ние на светата ни църква достойно, както св. Николай и като великите светители и пастири на светата ни Църква, за да заслужим Божието благословение и милост в оня ден, когато ще дадем отговор за това как сме служили Богу и на Църквата в тоя свят, как сме обичали ближните си, как сме били милосърдни и доколко сме сторили всичко това на нашите братя в Христа. И тъй, Божието благословение да бъде върху всички нас, молитвеното застъпничество на св. Николая и на св. Йоан Рилски да бъдат всякога над живота и делата на Софийската духовна семинария, над нейното ръководство, над нейните възпитаници и почитатели. За много и много години!

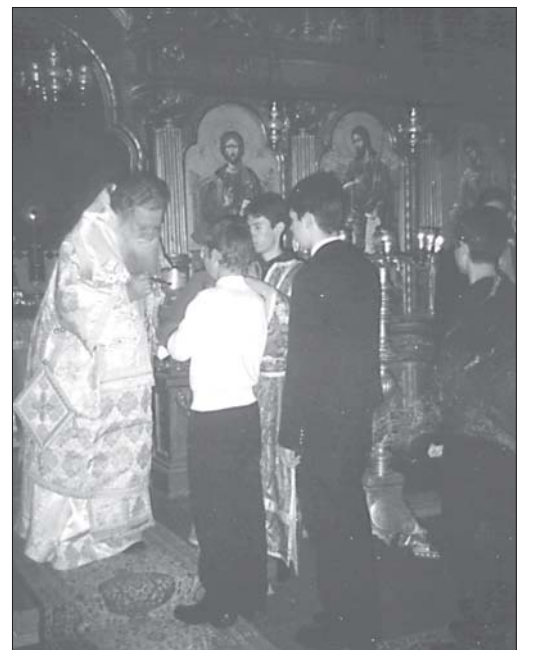
Честит празник!

От своя страна, като благодарим на митрополит Неофит за вълнуващото слово, ректорът на Семинарията, архимандрит Сионий

6 декември 2005 г., Русенският митрополит Неофит и архим. Сионий по време на пострижението на семинаристи за четци, певци и свещеносци

каза: „От името на учителската колегия при Софийската духовна семинария и от името на нашите духовни възпитаници, след като се причастихме с тялото и кръвта Христови, да Ви кажа добре дошли в благословения дом на богоносния Йоан Рилски чудотворец. Добре дошли в духовния разсадник на Българската Православна Църква. За нас е висока и изрядна чест да сме заедно с Вас, днес, тук, особено заради благословението, което дадохте на най-малките на-

6 декември 2005 г. Приемане на Св. Причастие

ши възпитаници с въвеждането им в първата степен по пътя към свещенството, степенята на свещеносците, на певците и на четците, на всички тези, които се посвещават на св. Олтар. Висока чест е, че сте сред нас и като председател на просветната комисиона на Българската православна църква, като голям и вдъхновен приятел на българското православно образование и въобще на образованието в България, както и като приятел на всички нас и молител за нас пред Бога. Добре дошли Високопреосвещени владико! За много и много години!

След поздравленията, трикратно многолетствие изпяха заедно с духовенството и певците и множеството богомолци в храма, въодушевени от тържествената богослужба в чест на великия чудотворец свети Николай, архиепископ Мирликийски. По-късно, в Ректората на Семинарията, Негово Високопреосвещенство Русенският митрополит Неофит, придружен от Негово Високопреподобие архимандрит Сионий, се срещна и разговаря с учителската колегия и гости на празника.

в. „Семинарист“

На земята мир, между хората благоволение!

От стр. 1

По младенчество Той е погичен на условията на времето, а с премъдростта Си е предвечен. Ражда ни се и Младенец, и „Старият по дни“ (Дан. 7:9-13), Дете, и Отец, както пророк Исаия казва за това днес в деня на Неговото Рождество: „Отец на вечността“ (Ис. 9:6). [...]

Христос, макар че при явяването си в света носел плът, все пак бил по-горе от всяка плът, бидейки Сам Източник на чистотата. Затова Той и бил повит с ленини пелени, нямащи никакво съединение с плътта, и чрез това отхвърлил кожената грива на плъттолюбие и безсловесната поход. Погледни към тайнството на пелените Христови: тези пелени са пластири за нашите греховни язви; те изтриват сълезите от очите ни; неразделно ни свързват за по-близко съединение с Бога и в свършена любов към Него. И яслите, в които лежи повитият Младенец, не са лишени от тайнствено значение. Да чуем какво казва за това блажени Теодорит: „Погледни – казва той, – бедното пребиваване на Този, който обогатява небето; погледни яслите на Седящия върху Херувими; погледни земната Му нищета, размисляйки за небесното Му богатство. Богатият на милост Бог е обеднял, за да се обогатим ние с Неговата нищета и за това е бил положен в ясли Небесният Цар, за да се научим на Неговата доброволна нищета и смирение.“ А свети Киприан казва: „Той се полага в ясли за това, за да променим ние скотското си житие и да се храним не със сеното (на греховните сласти), а с небесен хляб.“ [...]

Такова е тайнството на яслите Господни и такъв е очевидният белег на идването на Спасителя в света, посочен от ангела на пастирите: „Младенец повит, лежащ в ясли.“ И наистина, това е велико знамение, защото то е пълно с велики тайнства...

И така, на родилия се заради нас Божествен Младенец да бъде чест, благодарение и поклонение от цялата твар, и на родилата Го Пречиста и Преблагословена Дева Мария слава и похвала от всички родове во веки. Амин.

Из „Слово за Рождество Христово“, Жития на светиите, м. декември, изд. на манастира „Св. Вмчк Георги Зограф“, Света Гора

В изготвянето на броя взеха участие: г-н Тярко Николов и семинаристите Атанас Лазаров – Ва курс, Цветан Стоименов – Vб, Димитър Колев – Па, Николай Табаков – IV, Светлозар Стоянов – Ia паралелен курс, Светлин Попов – Vб, Слави Спасов – Ша и Мирослав Чапкънов от ШБ курс.

За Богооткровението

Духовна беседа на епископ Атанасий (Йевтич), изнесена пред възпитаниците на Софийската духовна семинария на 22 ноември т. г.

Захумско-Херцеговинският и Приморски епископ Атанасий (Йевтич) е завършил Духовна семинария и Богословски факултет в Белград. През 1967 г. защитава докторат в Атина на тема „Екзистенциалната апостол Павел според св. Йоан Златоуст“. Приема монашеско пострижение от отец Иустин Попович. Преподавал е дълги години в Богословския факултет на Сръбската православна църква, а също така е бил преподавател за известно време и в Православния институт „Св. Сергий“ в Париж. Автор е на голям брой трудове, написани на сръбскохърватски, гръцки и френски език, между които: Патрология, В търсене на Христос, Духовността на Православието и др. През 90-те години епископ Атанасий възстановява напълно Твърдешкия манастир „Успение Богородично“ край гр. Требине в Босна и Херцеговина, където днес пребивава на покой. Манастирът е един от най-големите и най-активните центрове на църковния живот и православната просвета в областта, за което особено голяма заслуга има и епископ Атанасий (Йевтич).

Бих искал да кажа няколко думи за нашата вяра и по-специално за Откровението. Вие знаете, че катехизисът започва от Бога, с това, че съществува Бог. Има нов православен катехизис в Париж, който започва от човека. А нашата вяра е и в Бога и в човека, и затова най-добре е да започнем нашия катехизис така както св. Йоан Дамаскин започва своята догматика. Той започва така: „Бог никога никога не е видял. Единородният Син, Който е в недра на Отца, Той Го обясни.“ (Йоан 1:18).

Основна категория на нашата вяра е Откровението – Бог, Който се открива и човекът, който приема Откровението. Откровението осъществява общението. Първо е общението и тогава е общността. И единствено християнската вяра е вяра на Откровението. Еврейската вяра, Моисеевият закон е начало на Откровението, но не е пълното откровение. Ислямът не е Откровение, макар и да се води като трета богооткровена религия. Аз твърдя като богослов и като отговорен човек, че ислямът не е откровение. Ислямът използва някои елементи от еврейското откровение, но се връща дори и от Моисей по-назад. Той казва, че се връща до Авра-

ам, но това не е точно, върнал се е само до сина на Авраам – Измаил. А истинският син на Авраам е Исаак. Мохамед не е бил пророк, той е бил един болен човек, епилептик, и е имал някакво откровение на сън, но това не е откровение от Аллах. Аллах е арабското произношение – ел елохим, което означава Бог. Аллах не се открива – в мохамедовата вяра (исляма), Аллах нито се открива, нито ще се открие в бъдеще. Затова суфитите (мистично течение в исляма), които говорят за някакво откровение, са отхвърлени от официалния ислям. Как да се открие Аллах, като той самият казва, че не се открива. И Аллах няма син. Това е изключително важно да се знае, че Аллах е вечният самец (самотник). Това означава, че него никой

някого, но е съгрешил, пропуснал е целта. Грехът фактически е – тръгваш към някаква цел, но не я улучаваш, улучаваш нещо друго, отиваш в друга посока.

Религията е естествена способност на човека за общение, дар Божий, но тя не спасява. Ако Бог от своя страна не се открие, не се яви, то ние само ще търсим, ще пипаме в мрака, и както казва св. ап. Павел в Атинския ареопаг, ще търсим в мрака да бихме Го намерили, да бихме Го докоснали. В това търсене, в стремежа да намерим, да попиаме Бога, има нещо много здраво, истинско, но не е достатъчно. И обикновено отива в друга посока. Затова, когато Бог се явява на Авраам, а след това на Исаак, на Иаков, на Моисей и пророците, Той ги призовава при Себе Си. А по-късно Бог из-

насите – брака. А животът трябва да е подвижнически – и в брака и в монашеството. Както в спорта, във футбола, спортистът трябва да тренира, да се развива. Не е достатъчен само талантът. И нашата вяра е динамична и изисква да се развиваме, да израстваме. Затова се учим, молим се, трудим се, подвизаваме се, но не смятаме, че всичко това е достатъчно. През цялото време е необходимо Откровение – благодат. И будистите се молят, молят се и много други, но го няма общението с Бога, няма го Откровението Божие. Може човек да има някакво общение – естествено, или в някаква степен – свръхестествено, или някакво друго, но то не е с Бога. За да поясня ще дам един пример. Един грък отива в Индия и става там ученик на някой си гуру. В Индия има твърде много такива подвижници – гуру. От тях на запад отиват предимно шарлатани. А в Индия има много хора, които са подвижници. И този грък, който е бил при гуруто, като влязал в храма вратата сама се отваряла пред него. Можел да ступи няколко каменни плочи със замах, без да се допре до тях. И отишъл този грък при стареца Паисий на Света Гора. И започнали разговор. Старецът му казал за себе си, че е грешен, нищожен. А другият казал: „Ние не знаем какво е грях, ние сме го превъзмогнали, преодолели.“ Паисий казал: „Аз още не съм поставил начало на покаянието.“ А онзи казал: „На нас не ни трябва покаяние, ние сме го преодолели.“ Паисий казал: „Добре, да видим ти какво можеш да направиш?“ Гръкът сложил три каменни плочи и преди да се докосне до тях с ръка ги ступил. Паисий казал: „Интересно. Взemi още три нови плочи и ги ступи.“ Сега вече оня удрял, удрял, но плочите не се чупели. Паисий, от разстояние, благословил плочите и те се чупили. Паисий казал: „Какво направихме? Кой е по-добър от двамата ни?“ Има сили в света, както казва апостол Павел поднебесни – демонски. Мнозина се доверяват на тях. Но това не е Божия сила. Днес има явление, наречено елевация, при което човек се повдига от земята. Такова нещо е направил Симон влях пред апостол Петър и апостол Петър се помолил и той паднал. Християнството е само сила Божия, благодат Божия, любов Божия. Това, което св. Григорий Палама в исихазма нарича енергия Божия. Така е и при каподокийците – св. Василий и св. Григорий, които говорят за енергията Божия. Бог се открива чрез енергията, а в лицето на Сина, Бог се открива лично, ипостасно. И този Вечен Бог е станал човек, затова нашата вяра, христовата вяра е не само вяра в Бога, Който съществува – това е много малко. Тя е вяра в Бога, Който действа, вяра в Бога, Който се открива, вяра в Бога, Който се възплъщава, Който се съединява с нас – това е Църквата.

Епископ Атанасий, архим. Сионий и д-р М. Николов по време на беседата (горе)

Семинаристите слушат с внимание беседата на епископ Атанасий (долу)

друг не го познава. А нашата християнска вяра е Откровение (откриване на Бога), чрез Христа и Светия Дух, което показва, че Бог е едноечно общение – кинония (κινωνία). И след това нашето причастие, евхаристия също се нарича кинония или общение. Това е много важно. Църквата също е кинония – общение.

Да се върнем сега към казаното за Откровението. Откровението не е религия. Религията е способност дадена от Бога на човека да се стреми и да се издига към нещо, което е извън него, над него. Латинската дума religio означава свързвам отново, съединявам. Затова човекът има способност за общение. Това е една естествена способност, ако все още не е изкривена. Отделен човекът от Бога, отделен Адам от Бога и от Рая, той е повредил, деформирал тази своя способност и затова е започнал да си прави идоли. Трябвало е с тази своя способност да общува

прати Своя Единороден Син, Който стана човек и вече хората са могли да Го видят, да Го докоснат – това е пълното на Откровението. Затова християнството е единствената истинска, права вяра. А и най-вече дава на човека да е в общение (кинония) с Бога – това е Църквата – едновременно човек да е в общение с Бога и в единство с Него. Ние в Църквата постепенно се издигаме от общението към единство. Затова, защото християнската вяра е динамичен развой и растеж, и както казва св. апостол Павел – да растем с ръста Божий. Затова като ставаме християни, при кръщението получаваме свето миро – миропомазваме се, причастяваме се, но това не е край. Трябва да растем. Затова съществува в живото православно предание – подвиг, подвижничество. И подвигът не е само за монасите. Св. Йоан Златоуст казва: „Една е само разликата между лаиците (народа Божий, миряните) и мо-

**Нови книги
в Семинарската библиотека**

Наскоро в библиотеката на Софийската духовна семинария постъпиха нови книги – дарение на издателството за православна книжнина „ОМОФОР“ към частната фондация „Покров Богородичен“. Сред тях е и книгата „Молитвата и животът“ на митрополит Антоний (Сурожки), представляваща особено ценно четиво за нашите възпитаници. Преводът на книгата от руски език е дело на г-жа Венета Дякова, преподавател в Семинарията по български език и литература.

**Единството на
молитвата и живота**

Духът на тази книга е живия, реалния живот на молитвата. Авторът не прави книжни теоретизации за молитвата, а споделя личния си житейски и духовен опит, като чрез богатото си служение дава отговор на духовни въпроси, които възбуждат съвременния човек, човека на ХХ век (митрополит Антоний се престава в Бога на 4 август 2003 година на достолепните 89 години.)

Личният път на Антоний Сурожки е подобен на множество днешни млади хора. Руснак, роден в Швейцария, живее със семейството си в Персия, където баща му е на дипломатическа служба; установяват се във Франция. Момчето расте извън църквата. Но веднъж слуша беседа за християнството, където се говори за кротост, смирение, благодат – все рабски качества, според юношите, възпитани в духа на Ницше и пр. „Говореше ми за Христос, за Евангелието... Реших като се прибера вкъщи, сам да проверя и да приключа с тези беседи за християнството... И през ум не ми минаваше, че няма да приключа, а ще започна – защото лекторът добре си знаеше работата. Видях, че Евангелието не е едно, а са четири; е, добре, ще прочета най-краткото. – И се хванах в мрежата; много по-късно си дадох сметка доколко изкусен е Бог, когато хвърли мрежата Си, за да улови рибата. Марк е написал евангелието именно за такива млади диваци като мене – за римските момчета. Не знаех това, но Бог е знаел, и Марк е знаел. Седнах да чета; и ето, ако искате ми повярвайте, защото това не може да се докаже, ...четях и между началото на първа и началото на трета глава на Евангелието от Марк изведнъж почувствах, че от другата страна на масата, там, стои Христос. Това чувство беше толкова отчетливо и настойчиво, че спрях да чета, за да погледна натам. Гледах дълго; не виждах, не чувах, не усещах нищо. Но гледайки пред себе си, където нямаше никого, имах ясното съзнание, че тук без съмнение стои Христос. Помислих си: щом Христос живият стои тук – значи това е възкръсналият Христос; следователно лично зная, в рамките на моя личен, собствен опит, че Христос е възкръснал и че всичко, което се говори за Него е истина.“

Антоний приема монашество в 1943 година, на Лазарова събота, след като е завършил биология и медицина в Сорбоната.

Книгата „Молитвата и животът“ е събрана от негови устни беседи, университетски лекции, радиопредавания, проповеди; той не е пишел словата си. За молитвата не може да се говори „ex cathedra“ – казва Антоний, нито да се дават предписания как да се молим. Трябва да се обърнем навътре към себе си, да отключим молитвените извори на душата си, да намерим чистия извор, от който да извадим чиста вода – сиреч искрени думи, с които да се обърнем към Живия Бог.

Възможен ли е животът без молитва? – Отговорите минават през цялата книга. Животът без молитва е невъзможен. Нещо повече: животът и молитвата са неразривно единство. Доколкото някой може да живее без молитва – то такъв живот е повърхностен, плосък, празен, неодоухотворен, без център, без смисъл и спасение.

„Животът и молитвата са неотделими – казва митрополит Антоний, и добавя: „...молитвата и животът трябва да бъдат едно цяло...“ Станете сутрин, застанете пред Бога и кажете: „Господи, благослови ме и благослови днешния навечер ден“, а после се отнесете към този ден като към дар Божий и възприемайте себе си като Божи посланик в онова неизвестно, което представлява сам по себе си започващият ден. А това означава да приемете, колкото и да е трудно, че каквото и да се случи през този ден – нищо не е чуждо на Божията воля; всичко без изключение са обстоятелства, в които Господ е пожелал да ви постави, за да бъдете вие Неговото присъствие, Неговата любов, Неговото състрадание, Неговият творчески разум, Неговото мъжество. Ще забележите, че всеки мигви се налага да се обръщате към Бога и да казвате: „Господи, просвети ума ми, укрепи и направлявай волята ми, дай ми пламенно сърце, помогни ми!“ В други мигове пък ще кажете: „Господи, благодаря Ти!“ И когато вечерта отново застанете пред Бога и набързо прехвърлите в паметта си отминалия ден, ще можете да възхвалите Бога, да го прославите, да Му благодарите, да плачете за другите и за себе си. Ако започнете така да съединявате живота си с молитвата, между тях никога няма да има разрыв, животът ще стане пламенен, всеки миг ще се разпалва нов огън, който ще се разгаря все повече и все по-ярко и който постепенно ще ви преобрази в онази горяща къпина, за която говори Писанието.“

в. „Семинарист“

**Благотворителна и социална дейност на
Софийската духовна семинария**

Софийската духовна семинария „Св. Йоан Рилски“, с благослението на Негово Високопреподобие архим. Сионий, поддържа традиционна благотворителна и социална дейност като подпомага домове за отглеждането и възпитанието на деца, лишени от родителски грижи. Семинарското дружество „Милосърдие“, създадено през 1998 г. и преляло се по-късно във фондацията „За теб“, с финансовата помощ на фондацията и частни дарители осъществява проекти за социално подпомагане на домове за деца и юноши, а също така подпомага и социално слаби хора от различни възрасти. Освен материалната подкрепа учениците

от дружеството изнасят православни беседи и водят разговори с деца и възрастни по въпросите на вярата. Традиционно близки са контактите на Софийската духовна семинария с Дома за медико-социални грижи за деца „Св. Йоан Рилски“ в кв. Лозенец, Дома за деца без родители в с. Доганово, Софийско, Домовете „Надежда“ и „Асен Златаров“ в кв. Надежда и др. От м. февруари 2003 г. Семинарията отвори врати си и за децата на лишени от свобода родители, за което по-долу разказва Мария Николова, доброволец към ДРОПЛС (Дружество за религиозна и обществена подкрепа на лишените от свобода).

Проектът „Духовна семинария за деца на лишени от свобода родители“ беше изготвен през м. ноември 2002 г. от Елена

Деца рисуват на скамейките на летния театър в семинарския парк

Йончева – изпълнителен директор на Дружеството за религиозна и обществена подкрепа на лишени от свобода, с благослението на протоiereй Николай Георгиев, председател на УС на Дружеството и с подкрепата на г-н Иван Сотиров, директор на PF EUROPE. За реализирането на преходна основна служба има Негово Високопреподобие архим. Сионий, с любезното съдействие на когото от м. февруари 2003 г. СДС „Св. Йоан Рилски“ отвори врати си за децата.

За работа по проекта се включихме група ентузиастични доброволци, готови да предадем своите умения, знания и християнски добродетели на децата. В началото никой не подозираше колко много хора ще станат съпричастни на съдбата на тези деца, проявявайки милосърдие и доброта. Никой не подозираше, че доброволците ще се свържат дори със семейства на някои от децата и ще им оказват духовна и материална подкрепа.

При първото посещение в семинарията, ние доброволците бяхме доста притеснени от възможността да пребиваваме в този духовен кът и от тревожното очакване на изненадите, които щеше да ни поднесе непредсказуемостта на детско поведение.

Децата също бяха малко смутени. Те изглеждаха като едни сиви врабчета с тупкащи добри сърчица и с едни големи очи – очаква-

щи, очакващи...

Но начина, по който бяхме приети разсея всичките ни опасения. Архимандрит Сионий ни посрещна с едно достолепие, което се излъчваше от фигурата, от жестовете и с една нескривана любов, която струеше в погледа, в усмивката, в думите.

В началото ни предоставиха Охридската стая. Беше застлано, уютно и много топло. Децата се оглеждаха с известно безпокойство не свикнали на подобно внимание.

По късно се настанихме в „нашата“ стая, голяма и светла, въпреки че беше студено през зимата, децата я харесаха още от първия миг.

Когато видяха пстриците детски килимчета, подарени ни от дядо Сионий, децата ахнаха, защото подсъзнателно усетиха, че някой беше направил нещо за тях и само за тях. Много често се случваше, стъпвайки върху килимчетата, да свалят обувките си, а не рядко тези обувки бяха обути на бос крак независимо от студа.

Отец Николай Георгиев посещаваше Семинарията, за да провери своите де-

На отпих и размисъл край езерото в парка на Семинарията

ца и да се срещне с архимандрит Сионий. Беше голямо удоволствие човек да наблюдава двамата духовници, особено когато оставаха на-

саме да разговарят и тогава се питахме дали по някакви неведоми пътища братската любов между тях двамата не се предава и на добро-волците, децата и семинаристите.

Отношенията между децата и семинаристите са много близки. Те играят заедно, разговарят. Понякога семинаристите им правят подаръци, но най-вече проявяват внимание към тях и им отделят много време. Децата нарушават ритъма и спокойствието на съботното ежедневие с шума, който създават, с грубите думи, с капризите си дори. Семинаристите се усмихват снисходително и добросърдечно и не се гневят. За децата те

са „батковците“ с всичкия авторитет, който носи тази дума за едно дете. В семинарията децата имат занимания по религия, пее, рисуване, компютърни умения и много игри. Много обичат кончетата, зоокъта, езерото, особено езерото, до което рисуват с голяма радост. Децата са приети много мило и с разбиране от всички служители и най-вече от свещениците.

Едно от най-любимите

С любимите кончета

онази духовност, която носят хората, които ги посрещат и която се излъчва от всяко кътче на това благословено място.

Мислите за времето, прекарано в пределите на СДС „Св. Йоан Рилски“, всички ние и деца и доброволци ни изпълва с едно чувство на благодарност и топла радост за всичко, което преживяваме в тази сграда, в този храм, по тези алеи, под тези дървета, до това езеро, на тези игрища. Всичко, което преживяваме заедно с кончетата, на които досядаме, пауна, когото дразним, птиците, които храним с трева, лисичето, което порасна пред очите ни. Всичко, което преживяваме заедно с гостите на тенис кортовете, с готвачите, които ни хранят толкова вкусно и ни търпят толкова непослушни, със семинаристите и служителите, които са добри и съпричастни, с духовниците и най-вече с дядо Сионий, с всички, които ни обгрижват с толкова много внимание и любов. Нашите домакини са усмихнати, прощаващи и безкрайно добри. Те ни посрещат и изпращат с топлина и любов. Какво чудесно време!

Колко бихме искали напролет да дойдем отново в Семинарията...
Мария НИКОЛОВА,
доброволец към ДРОПЛС

Вестник „СЕМИНАРИСТ“ се издава с даренията на спомоществователи.
Банкова сметка: НВБ – БАНКА БИОХИМ,
КЛОН ЕВРОПА, София, пл. „Св. Неделя“ № 19
БАНКОВ КОД: 660 96 608
БАНКОВА СМЕТКА: 1017917259

Напомняме, че в. „Семинарист“ съдържа свещени текстове и изображения и не бива да се използва за битови нужди.